

OACA-
24071

основне академске студије архитектуре

назив предмета	студио 02а – одрживе урбане заједнице	година	друга
студијска целина	студио 02а	семестар	4
наставник	др Ксенија Лаловић, ванредни професор бр. каб. 011	статус	обавезни
E-mail контакт	ksenija.lalovic@arh.bg.ac.rs / ksenija.lalovic@gmail.com	ЕСПБ	2
учесници у настави		часови активне наставе	
		предавања:	2
		вежбе:	0
		др. облици:	0
		сам.истр.рад:	0
		остали часови:	1
сарадници	асс. м.арх. Филип Петровић		
руководилац СЦ	др Ксенија Лаловић, в. проф.		

садржај предмета

тема пројектног задатка:	УРБАНТРАНС ИМТ_ Урбана трансформација комплекса ИМТ на Новом Београду
циљ:	<p>Општи циљ предмета је упознавање студената са основним аспектима савремених концепата одрживих урбаних заједница и њихове примене у посматраном друштвеном, економском и просторном контексту.</p> <p>Посебни циљ је разумевање специфичних реалних урбаних феномена и развој способности и знања проблематике њихове трансформације према принципима одрживости у посматраном социо-економском контексту, као и развој знања примене основних метода, техника и алата планирања и пројектовања одрживих урбаних заједница.</p>
теоријска и практична настава:	<p>Теоријска настава:</p> <p>Савремене концептуалне поставке одрживих урбаних заједница.</p> <p>Принципи постизања урбане одрживости и њихова релациона повезаност са специфичностима друштвеног, економског и културног контекста и природне и грађене средине.</p> <p>Интегрални модел за обухватање сложености реалности у одрживом урбаном развоју - основне истраживачке методе и технике. Индивидуалне и заједничке потребе и њихова манифестација у физичком простору.</p> <p>Модел просторног деловања у креирању мрежа/ места друштвеног/социјалног стандарда -центри, урбане рекреације и одрживог урбаног транспорта. Основне карактеристике, процеси, норме и стандарди, искуства добрих пракси.</p> <p>Основни инструменти одрживог становања. Програми социјалног становања, мењанизми и процеси.</p> <p>Принципи развоја одрживих инфраструктурних система и енергетска ефикасност насеља.</p> <p>Методе и технике програмирања просторних капацитета урбаних целина и успостављања нових просторних арнажмана према принципима одрживости. Кључни урбани аспекти зелене архитектуре.</p> <p>Практична настава: Спроводи се у оквиру предмета OACA 24072 студио 02а – одрживе урбане заједнице – пројекат</p>
метод извођења наставе:	интерактивна настава: презентовање, фокус групе, комарација, критичка дискусија, рефлексивна и ауторефлексивна
основна литература:	Coyle, S. (2018). Sustainable and Resilient Communities, JohnWiley&Sons Nan, E. (2006). Integral Urbanism. London: Routledge, Taylor & Francis Group Hamilton, M. (2008). Integral City: Evolutionary Inteligences for the Human Hive. Canada: New Society Publishers Thomas R., Fordham M. (ed.)(2005) Sustainable Urban Design : An Environmental Approach, London, NY: Spon Press Reeds, J. (2011). Smart Growth - From sprawl to sustainability. UK: Green Books. Fainstein, S. (2010) The Just City. New York: Cornell University Press. Gehl, J., et all (2004.): Places for People, Melbourne, (e-book)

ИСХОДИ

- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
  - 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
  - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
  - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
  - 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
  - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
  - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
  - 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
  - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
  - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
  - 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједнице;
  - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
  - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. потребама и тежњама корисника објеката;
  - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
  - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
  - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
  - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
  - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
  - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
  - 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
  - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
  - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
  - 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
  - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
  - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

Стечена основна методолошка знања интегралног приступа истраживању и процени квалитета сложених урбаних целина у односу на принципе одрживости и отпорности.

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	60	завршни испит	40
активност	10	пројектни елаборат (сепарат)	40
истраживачки рад_вежба 01-05	50		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	16.02.	нерадни дан/државни празник
2	23.02.	Савремене концептуалне поставке одрживих урбаних заједница. Концепти и принципи отпорног, паметног и правдеог урбаног раста и развоја. Представљање студија.
3	02.03.	Људске потребе и њихова манифестација у простору. Принципи постизања урбане одрживости и отпорности. Интегрални модел за обухватање сложености реалности у одрживом урбаном развоју.
4	09.03.	Процес одрживих урбаних трансформација_стратешки приступ, колаборација и комуникација јавног приватног и цивилног сектора, добра управа. Студије случаја_истраживање добрих пракси_вежба 01
5	16.03.	Модел просторног деловања у креирању мрежа и места друштвеног стандарда - структура, основне карактеристике и процеси. Градски центри и одрживе економије. Студије случаја.
6	23.03.	Одрживи транспортни системи и мобилност у граду. Студије случаја. Студије случаја_истраживање добрих пракси_објекти друштвеног стандарда_вежба 02
7	30.03.	Принципи одрживе артикулације јавних отворених простора_концепт инегрисане урбане рекреације. Студије случаја_истраживање добрих пракси_унапређење мобилности у граду_вежба 03
8	06.04.	нерадни дан/државни празник
9	13.04.	Одрживи инфраструктурни системи и енергетска ефикасност стамбених насеља. Студије случаја_истраживање добрих пракси_критичка дискусија_интегрисана рекреација_вежба 04
10	20.04.	Социјално становање_политике и развојни програми, типолошке импликације Студије случаја_истраживање добрих пракси_критичка дискусија_енергетска ефикасност_вежба 05
11	27.04.	Студије случаја_истраживање добрих пракси_критичка дискусија_приступачно/социјално становање Студије случаја_истраживање добрих пракси_критичка дискусија_зелена архитектура
12	04.05.	Студије случаја_истраживање добрих пракси_критичка дискусија_зелена архитектура_савремени приступи материјализацији објеката и јавних простора
13	11.05.	Концепти опремања јавних отворених простора. Јавна уметност у јавном простору. Студије случаја_истраживање добрих пракси_критичка дискусија_урбана опрема
14	18.05.	Мониторинг и евалуација процеса развоја_дефинисање критеријума и индикатора развоја_механизми и процеси. Студије случаја.
15	25.05.	Сценарио развоја. Одрживе урбане трансформације у времену. Студије случаја. Улога архитектата у развоју одрживих урбаних заједница. Архитекти и грађанске иницијативе. Студије случаја.